

32005R0211

L 41/1

ОФИЦИАЛЕН ВЕСТНИК НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ

11.2.2005

РЕГЛАМЕНТ (ЕО) № 211/2005 НА КОМИСИЯТА
от 4 февруари 2005 година

за изменение на Регламент (ЕО) № 1725/2003 за приемане на някои международни счетоводни стандарти в съответствие с Регламент (ЕО) № 1606/2002 на Европейския парламент и на Съвета относно Международни стандарти за финансова отчетност (МСФО) 1 и 2 и Международни счетоводни стандарти (IAS) № 12, 16, 19, 32, 33, 38 и 39

(текст от значение за ЕИП)

КОМИСИЯТА НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ОБЩНОСТИ,

като взе предвид Договора за създаване на Европейската общност,

като взе предвид Регламент (ЕО) № 1606/2002 на Европейския парламент и на Съвета от 19 юли 2002 г. за прилагане на международните счетоводни стандарти ⁽¹⁾, и по-специално член 3, параграф 1 от него,

като има предвид, че:

- (1) С Регламент (ЕО) № 1725/2003 на Комисията ⁽²⁾ бяха приети някои международни стандарти и разяснения, които съществуваха към 1 септември 2002 г.
- (2) На 19 февруари 2004 г. Съветът по международни счетоводни стандарти (IASB) публикува Международен стандарт за финансова отчетност (IFRS) 2 „Плащане на базата на акции“. IFRS 2 за първи път въвежда изискването дружествата да отразяват в отчетите си за приходите и разходите последствията от транзакциите с плащане на база акции, включително разходите, свързани с транзакции, при които на ръководството и заетите лица се предоставят опции за акции. Досега транзакции, при които на заетите лица заетите лица се предоставят опции за акции, не се признаваха в отчетите за приходите и разходите на дружеството, а се оповестяваха в бележките, като не оказваха влияние върху отчетването на нетните печалби пред капиталовите пазари.
- (3) Консултацията с технически експерти в областта потвърждава, че IFRS 2 отговаря на техническите критерии за приемане, установени в член 3 от Регламент (ЕО) № 1606/2002, и по-специално – на изискването да способства за европейското обществено благо.
- (4) IFRS 2 не посочва кои методи за оценка следва да се използват. Вместо това, той само описва факторите, които следва да се вземат предвид като минимум, когато се взема предвид *справедливата стойност* на плащанията, базиращи се на акции. Това се прави умислено, за да не се попречи на разработването на подходящи техники за оценка, които засега

не съществуват за всички форми на плащания на базата на акции (напр. нетъргуеми дългосрочни стокови опции, предоставяни на заети лица). Възможно е в бъдеще да бъдат разработени нови алтернативни методи, които да отговорят на потребностите на дружествата, одиторите и инвеститорите. В частност новорегистрирани на борси дружества или дружества, които не разполагат с достатъчна история, могат да изпитат затруднения в оценяването на бъдещите цени на акциите.

- (5) Комисията отчете критиките относно сложността на IFRS 2 „Плащане на базата на акции“, които бяха отправени от различни заинтересовани страни по време на процеса на консултации. Комисията съзнава оставащите нерешени технически въпроси на този стандарт и свързаните с него опасения относно икономическото им въздействие. Комисията отчита, че с оглед на потенциалното въздействие, като например – върху схемите за предоставяне на стокови опции на заети лица, както и възможните последици за конкурентоспособността на дружествата от ЕС, прилагането му следва да бъде обект на редовен мониторинг. Утвърждаването му обаче е в интерес на европейските капиталови пазари и европейските инвеститори. Следователно Комисията ще наблюдава бъдещите въздействия от IASB2 върху европейските дружества и ще преразгледа приложимостта на стандарта в срок не по-късно от юли 2007 г.
- (6) Комисията припомня, че Регламент (ЕО) № 1606/2002 (Регламентът за IAS) изисква за всяка финансова година, започваща на или след 1 януари 2005 г., дружествата, които са регулирани по правото на държава-членка, да изготвят своите консолидирани отчети в съответствие с международните счетоводни стандарти, приети съгласно процедурата, определена в член 6, параграф 2, ако на датата на балансовия им отчет техните ценни книжа са приети за търгуване на регулиран пазар в която и да било държава-членка по смисъла на член 1, параграф 13 от Директива 93/22/ЕИО на Съвета от 10 май 1993 г. относно инвестиционните услуги в областта на ценните книжа ⁽³⁾.

⁽¹⁾ ОВ L 243, 11.9.2002 г., стр. 1.

⁽²⁾ ОВ L 261, 13.10.2003 г., стр. 1. Регламент, последно изменен с Регламент (ЕО) № 2238/2004 (ОВ L 394, 31.12.2004 г., стр. 1).

⁽³⁾ ОВ L 141, 11.6.1993 г., стр. 27. Директива, последно изменена с Директива 2002/87/ЕО на Европейския парламент и на Съвета (ОВ L 35, 11.2.2003 г., стр. 1).

- (7) Приемането на IFRS 2 предполага, като следствие, да се извършат изменения на други международни счетоводни стандарти, за да се гарантира съответствие между отделните международни счетоводни стандарти. Тези произтичащи изменения засягат Международен стандарт за финансова отчетност (IFRS) № 1, Международни счетоводни стандарти (IAS) № 12, 16, 19, 32, 33, 38 и 39.
- (8) Следователно Регламент (ЕО) № 1725/2003 следва да бъде съответно изменен.
- (9) Мерките, предвидени в настоящия регламент, са в съответствие със становището на Регулаторния счетоводен комитет,
1. В приложението към Регламент (ЕО) № 1725/2003 се добавя Международен стандарт за финансова отчетност (IFRS) 2 „Плещане на базата на акции“;
 2. Приемането на IFRS 2 предполага, като следствие, да се извършат изменения на IFRS 1, на Международни счетоводни стандарти (IAS) № 12, 16, 19, 32, 33, 38 и 39, за да се постигне съответствие между отделните международни счетоводни стандарти;
 3. Текстът, който се добавя, е установен в приложението към настоящия регламент.

ПРИЕ НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

Член 1

Приложението към Регламент (ЕО) № 1725/2003 се изменя, както следва:

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави-членки.

Съставено в Брюксел на 4 февруари 2005 година.

Член 2

Настоящият регламент влиза в сила на третия ден след публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

За Комисията

Charlie McCREEVY

Член на Комисията

ПРИЛОЖЕНИЕ

МЕЖДУНАРОДНИ СТАНДАРТИ ЗА ФИНАНСОВА ОТЧЕТНОСТ

№	Заглавие
МСФО 2	„Плащане на базата на акции“

МЕЖДУНАРОДЕН СТАНДАРТ ЗА ФИНАНСОВА ОТЧЕТНОСТ 2

Плащане на базата на акции

СЪДЪРЖАНИЕ

	Параграфи
Цел	1
Обхват	2–6
Признаване	7–9
Транзакции с плащане на базата на акции, разплащани в капиталови инструменти	10–29
Преглед	10–13
Транзакции, при които се получават услуги	14–15
Транзакции, оценявани чрез препратка към справедливата стойност на предоставените капиталови инструменти	16–25
Определяне на справедливата стойност на предоставените капиталови инструменти	16–18
Третиране на условията за поражение на права	19–21
Третиране на условията за презареждане	22
След датата на поражение на права	23
Ако справедливата стойност на капиталовия инструмент не може да се оцени надеждно	24–25
Изменения в сроковете и условията, при които са били предоставени капиталовите инструменти, включително обезсилване и разплащане	26–29
Транзакции с плащане на базата на акции, разплащани с парични средства	30–33
Транзакции с плащане на базата на акции с алтернативи за разплащане с парични средства	34–43
Транзакции с плащане на базата на акции, при които условията на договорената схема предоставят на контрагента възможност за избор по отношение на разплащането	35–40
Транзакции с плащане на базата на акции, в които условията на договорената схема предоставят на образуванието възможност за избор по отношение на разплащането	41–43
Оповестяване	44–52
Преходни разпоредби	53–59
Дата на влизане в сила	60

ЦЕЛ

1. Целта на настоящия IFRS е да специфицира финансовото отчитане на едно образувание, когато то извършва сделка с плащане на базата на акции. По-конкретно той изисква от образуванието да отрази в своята печалба или загуба и във финансовото си състояние последствията от транзакциите за плащане на базата на акции, включително разходите, свързани със транзакции, в които на зетите лица се предоставят опции за акции.

ОБХВАТ

2. Образованието прилага настоящия IFRS при отчитането на всички трансакции с плащане на базата на акции, включително:
- а) *трансакции с плащане на базата на акции, разплащани чрез издаване на капиталови инструменти*, при които образованието получава стоки или услуги като насрещна престация за *капиталови инструменти* на самото образование (включително акции и опции за акции);
 - б) *трансакции с плащане на базата на акции, разплащани с парични средства*, при които образованието придобива стоки или услуги, като поема задължения към доставчика на тези стоки или услуги за суми, базирани на цената (или стойността) на акциите на образованието или на други капиталови инструменти на образованието;
- и
- в) трансакции, при които образованието получава или придобива стоки или услуги и при които условията на договорената схема предоставят или на образованието, или на доставчика на тези стоки или услуги възможност за избор дали образованието да уреди сделката с парични средства (или други активи), или чрез емитиране на капиталови инструменти;
- с изключение на посоченото в параграфи 5 и 6.
3. По смисъла на настоящия IFRS прехвърлянето на капиталови инструменти на образованието от негови акционери на лица, които са доставили стоки или услуги на образованието (включително заети лица), представлява трансакции с плащане на базата на акции, освен когато прехвърлянето очевидно е за цели, различни от плащане за стоки или услуги, доставени на образованието. Това важи също и за прехвърлянето на капиталови инструменти на образованието майка или капиталови инструменти на друго образование в същата група към страни, които са доставили стоки или услуги на образованието.
4. По смисъла на настоящия IFRS сделка със заето лице (или с друго лице) в качеството му на притежател на капиталови инструменти на образованието не представлява сделка с плащане на базата на акции. Например, ако дадено образование даде на всички притежатели на даден клас от неговите капиталови инструменти правото да придобият допълнителни капиталови инструменти на образованието на цена, по-ниска от справедливата стойност на тези капиталови инструменти, и заето лице получи такова право, защото е притежател на капиталови инструменти от съответния клас, предоставянето или упражняването на това право не е предмет на изискванията на настоящия IFRS.
5. Както е отбелязано в параграф 2, настоящият IFRS се прилага спрямо трансакции с плащане на базата на акции, при които образованието придобива или получава стоки или услуги. Стоките включват материални запаси, консумативи, имоти, заводи и оборудване, нематериални активи и други нефинансови активи. Въпреки това образованието не може да прилага този IFRS за трансакции, при които то придобива стоки като част от нетните активи, придобити при бизнес комбинация, за които се прилага IAS 22 „Бизнес комбинации“. Следователно капиталовите инструменти, емитирани при бизнес комбинация в замяна на получаване на контрол върху придобиваното образование, не попадат в обхвата на настоящия IFRS. Въпреки това капиталовите инструменти, които са предоставени на заети лица на придобиваното образование в качеството им на заети лица (напр. в замяна за продължителен стаж), попадат в обхвата на настоящия IFRS. По подобен начин обезсилването, замяната или друг вид промяна на *договорена схема за плащане на базата на акции* поради бизнес комбинация или друг вид капиталово реструктуриране се отчитат в съответствие с настоящия IFRS.
6. Настоящият IFRS не се прилага за трансакции с плащане на базата на акции, при които образованието получава стоки или услуги по договор в обхвата на параграфи 8–10 от IAS 32 „Финансови инструменти: оповестяване и представяне“ (преработен през 2003 г.) или параграфи 5–7 от IAS 39 „Финансови инструменти: признаване и оценка“ (преработен през 2003 г.).

ПРИЗНАВАНЕ

7. **Образованието признава получените или придобити стоки или услуги по трансакции с плащане на базата на акции, когато добие стоките или получи услугите. Образованието признава съответното увеличение на собствения капитал, ако стоките или услугите са получени при сделка с плащане на базата на акции, разплащана чрез капиталови инструменти, или пасив, ако стоките или услугите са били придобити в сделка с плащане на базата на акциите, разплащана с парични средства.**
8. **Когато стоките или услугите, получени или придобити при сделка за плащане на базата на акции, не отговарят на условията за признаване като активи, те се признават като разходи.**

9. Обикновено разход възниква при потреблението на стоки или услуги. Например, услугите обикновено се употребяват незабавно, в който случай се признава разход с предоставянето на услугата от контрагента. Стоките могат да бъдат употребявани през известен период от време или в случая с материалните запаси, да бъдат продадени на по-късна дата, в който случай се признава разход, когато стоките бъдат употребени или продадени. Въпреки това понякога е необходимо да се признае разход, преди стоките или услугите да бъдат употребени или продадени, тъй като не отговарят на условията за признаване като актив. Например, дадено образование може да придобие стоки като част от изследователски етап на проект за разработване на нов продукт. Въпреки че тези стоки не са употребени, те могат да не отговарят на условията за признаване като актив съгласно приложимия IASB.

ТРАНЗАКЦИИ С ПЛАЩАНЕ НА БАЗАТА НА АКЦИИ, РАЗПЛАЩАНИ СЪС СОБСТВЕНИ КАПИТАЛОВИ ИНСТРУМЕНТИ

Преглед

10. **За транзакции с плащане на базата на акции, разплащани със собствени капиталови инструменти, образуването оценява получените стоки или услуги и съответното увеличение на собствения капитал директно, по справедливата стойност на получените стоки или услуги, освен ако тази справедлива стойност не може да се оцени надеждно. Ако образуването не може да направи надеждна приблизителна оценка на справедливата стойност на получените стоки или услуги, образуването оценява тяхната стойност и съответното увеличение на собствения капитал косвено, чрез позоваване на справедливата стойност (*) на предоставените собствени капиталови инструменти.**
11. За да приложи изискванията на параграф 10 за транзакции със заети лица и други лица, предоставящи аналогични услуги (**), образуването определя справедливата стойност на получените услуги чрез позоваване на справедливата стойност на предоставените капиталови инструменти, тъй като обикновено не е възможно да се установи надеждно справедливата стойност на получените услуги, както е посочено в параграф 12. Справедливата стойност на тези капиталови инструменти се оценява към датата на споразумението за предоставяне.
12. Обикновено акции, опции за акции или други капиталови инструменти се предоставят на зетите лица като част от техния пакет на възнаграждение, в допълнение към заплатата в парични средства и други доходи на зетите лица. Обикновено не е възможно да се оценят директно услугите, получени срещу конкретни компоненти на пакета на възнаграждение на зетите лица. Може също да не е възможно да се оцени справедливата стойност на общата сума на пакета на възнаграждение самостоятелно, без да се оцени директно справедливата стойност на предоставените капиталови инструменти. Освен това акции или опции за акции понякога се предоставят по-скоро като част от схема за материално стимулиране, отколкото като част от основното възнаграждение, например като стимул за зетите лица зетите лица да останат на работа в образуването или като награда за техните усилия за повишаване резултатите на образуването. Като предоставя акции или опции за акции в допълнение към другото възнаграждение, образуването плаща допълнително възнаграждение, за да получи допълнителни ползи. Приблизителната оценка на справедливата стойност на тези допълнителни ползи вероятно би била трудно определима. Поради трудността да се оцени директно справедливата стойност на получените услуги, образуването оценява справедливата стойност на услугите, получени от зетото лице/зетите лица, чрез позоваване на справедливата стойност на предоставените капиталови инструменти.
13. За да се приложат изискванията на параграф 10 към транзакции с лица, различни от зетите лица, съществува презумпция, подлежаща на отхвърляне, че справедливата стойност на получените стоки или услуги може да се оцени надеждно. Тази справедлива стойност се измерва към датата, на която образуването се сдобива със стоката или контрагентът предоставя услугата. В редки случаи, ако образуването отхвърли презумпцията, тъй като не може да оцени надеждно справедливата стойност на получените стоки или услуги, то оценява получените стоки или услуги и съответстващото увеличение на капитала косвено, чрез позоваване на справедливата стойност на предоставените капиталови инструменти, оценени към датата, на която образуването добива стоките или контрагентът предоставя услугите.

Транзакции, при които се получават услуги

14. Ако предоставените капиталови инструменти поражда права незабавно, контрагентът не е длъжен да има определен трудов стаж, преди да получи безусловно право на собственост върху тези капиталови инструменти. При отсъствие на доказателства за обратното, образуването приема, че услугите, предоставени от контрагента като насрещна престация за капиталовите инструменти, са получени. В този случай на датата на споразумението за предоставянето образуването признава изцяло получените услуги със съответното увеличение на собствения капитал.

(*) Настоящият IASB използва израза „чрез позоваване на“, а не „по“, тъй като транзакцията в крайна сметка се оценява чрез умножаването на справедливата стойност на предоставените капиталови инструменти, оценени на датата, определена в параграф 11 или параграф 13 (който от двата е приложим), по броя на капиталовите инструменти, които поражда права, както е обяснено в параграф 19.

(**) В останалата част от настоящия IASB всички позовавания на зети лица включват и други лица, предоставящи аналогични услуги.

15. Ако предоставените капиталови инструменти не пораждат права, докато контрагентът не достигне определен период на трудов стаж, образованието приема, че услугите, които предстои да бъдат предоставени от контрагента като насрещна престация за тези капиталови инструменти, ще бъдат получени в бъдеще, през периода на пораждаване на предоставените права. Образованието отчита тези услуги, докато те биват предоставяни от контрагента през периода на пораждаване на предоставените права, със съответното увеличение на собствения капитал. Например:
- ако на заетото лице бъдат предоставени опции за акции с условие за достигане на стаж от три години, образованието приема, че услугите, които ще бъдат предоставяни от заетите лица като насрещна престация за опциите за акции, ще бъдат получени в бъдеще, през този тригодишен срок на пораждаване на предоставените права;
 - ако на работник или служител са предоставени опции за акции с условие за постигане на определени резултати и оставане на работа в образованието, докато не бъде изпълнено условието за резултатите, като продължителността на периода на пораждаване на предоставените права варира в зависимост от това, кога ще бъде изпълнено условието за резултатите, образованието приема, че услугите, които ще бъдат предоставени от заетите лица като насрещна престация за опциите за акции, ще бъдат получени в бъдеще през очаквания период на пораждаване на предоставените права. Образованието оценява продължителността на очаквания период на пораждаване на предоставените права към датата на споразумението за предоставяне въз основа на най-вероятния изход от условието за резултати. Ако условието за резултати е *пазарно условие*, приблизителната оценка на продължителността на очаквания период на пораждаване на предоставените права отговаря на предположенията, използвани при изготвянето на приблизителната оценка на справедливата стойност на предоставените опции и не се преработва на по-късен етап. Ако условието за резултати не е *пазарно условие*, образованието преразглежда приблизителната си оценка за продължителността на периода на пораждаване на предоставените права, ако е необходимо, ако последваща информация показва, че продължителността на периода на пораждаване на предоставените права се различава от предварителните приблизителни оценки.

Транзакции, оценявани чрез позовавания на справедливата стойност на предоставените капиталови инструменти

Определяне на справедливата стойност на предоставените капиталови инструменти

16. За трансакции, оценявани чрез позоваване на справедливата стойност на предоставените капиталови инструменти, образованието оценява справедливата стойност на предоставените капиталови инструменти към *датата на оценяването* въз основа на пазарните цени, ако има такива, като взема предвид сроковете и условията, при които са били предоставени тези капиталови инструменти (съгласно изискванията на параграфи 19–22).
17. Ако няма такива пазарни цени, образованието прави приблизителна оценка на справедливата стойност на предоставените капиталови инструменти, използвайки техника на оценяване, за да определи каква би била цената на тези капиталови инструменти към датата на оценяване при честна сделка между информирани и желаещи страни. Техниката на оценяване отговаря на общоприетите методологии за определяне на цената на финансови инструменти и обхваща всички фактори и предположения, които информирани и желаещи участници на пазара биха взели предвид при определяне на цената (съгласно изискванията на параграфи 19–22).
18. Приложение Б съдържа по-нататъшни насоки за оценяването на справедливата стойност на акции и опции за акции, като набляга на специфичните срокове и условия, които са общи характеристики на предоставянето на акции и опции за акции на заети лица.

Третиране на условията за пораждаване на права

19. Предоставянето на капиталови инструменти може да бъде поставено под условие като се определят конкретни условия за *пораждане на права*. Например, предоставянето на акции или опции за акции на заето лице обикновено се поставя под условието заетото лице да остане на работа в образованието за определен период от време. Може да има условия за постигане на резултати, които трябва да бъдат удовлетворени, като например образованието да постигне определен ръст на печалбите или определено повишаване на цената на акциите на образованието. Условията за пораждаване на права, които не са пазарни условия, не се взимат предвид при намиране на приблизителната справедлива стойност на акциите или опциите за акции към датата на оценяване. Вместо това се взимат предвид условията за пораждаване на права, като се коригира броят на капиталовите инструменти, включени в оценката на размера на сделката, така че в крайна сметка сумата, призната за получените стоки или услуги като насрещна престация за предоставените капиталови инструменти, се базира на броя на капиталовите инструменти, които в крайна сметка пораждават права. Следователно на кумулативна база не се признава сума за получените стоки или услуги, ако предоставените капиталови инструменти не пораждават права, тъй като не отговарят на условие за пораждаване на права, например контрагентът не успее да достигне определен трудов стаж или не е изпълнено условие за ниво на резултати на трудово изпълнение, съгласно изискванията на параграф 21.
20. За да приложи изискванията на параграф 19, образованието признава сума за получените стоки или услуги през периода на пораждаване на предоставените права, основана на най-добрата налична приблизителна оценка на броя на капиталовите инструменти, които се очаква да породят права и да преработи приблизителната оценка, ако е необходимо, когато последващата информация покаже, че броят на капиталовите инструменти, които се очаква да породят права, се различава от предходните приблизителни оценки. На датата на пораждаване на права образованието преработва приблизителната оценка, за да се изравни с броя на капиталовите инструменти, които в крайна сметка са породили права, съгласно изискванията на параграф 21.

21. Пазарните условия, като целева цена на акция, поставена като условие за пораждането (или възможността за упражняване) на правата, се взимат предвид, когато се прави приблизителна оценка на справедливата стойност на предоставените капиталови инструменти. Следователно за предоставянето на капиталови инструменти с пазарни условия образуването признава стоките или услугите, получени от контрагент, който отговаря на всички останали условия за пораждане на права (например услуги, получени отзаето лице, което остава на работа за определения период от време), независимо дали това пазарно условие е изпълнено, или не.

Третиране на разпоредбата за презареждане

22. За опции с *разпоредба за презареждане*, разпоредбата за презареждане не се взема предвид при изготвянето на приблизителна оценка на справедливата стойност на предоставените опции към датата на оценяване. Вместо това, *опцията за презареждане* се отчита като предоставяне на нова опция, ако и когато впоследствие бъде предоставена опция за презареждане.

След датата на пораждане на права

23. След като е признано получените стоки или услуги в съответствие с параграфи 10–22, както и съответно увеличение на собствения капитал, образуването не може да прави последващи корекции на общата сума на собствения капитал след датата на пораждане на права. Например, образуването не може впоследствие да сторнира сумата, призната за получените услуги отзаето лице, ако породилите права капиталови инструменти по-късно бъдат загубени или в случай на опции за акции, опциите не бъдат упражнени. Въпреки това, това изискване не пречи на образуването да признае прехвърляне в рамките на собствения капитал, тоест прехвърляне от един компонент на собствения капитал към друг.

Ако справедливата стойност на капиталовия инструмент не може да бъде оценена надеждно

24. Изискванията на параграфи 16–23 се прилагат, когато образуването е задължено да оценява сделка с плащане на базата на акции чрез препратка към справедливата стойност на предоставените капиталови инструменти. В редки случаи образуването може да не е в състояние да оцени надеждно справедливата стойност на предоставените капиталови инструменти към датата на оценяване, в съответствие с изискванията на параграфи 16–22. Само в такива редки случаи вместо това образуването:

- a) оценява капиталовите инструменти по тяхната вътрешно присъща стойност, първоначално към датата, на която образуването добива стоките или контрагентът предоставя услугите, и впоследствие към всяка отчетна дата и към датата на окончателно разплащане, като всяка промяна на вътрешно присъщата стойност се признава в печалбата или загубата. За предоставянето на опции за акции договорената схема за плащане на базата на акции е окончателно разплатена, когато опциите бъдат упражнени, загубени (например при прекратяване на правоотношенията на наемане) или изтекат (например в края на валидността на опцията);
 - b) признава получените стоки или услуги на база на броя на капиталовите инструменти, които в крайна сметка пораждат права или (когато е приложимо) които в крайна сметка са упражнени. За да приложи това изискване към опции за акции например, образуването признава получените стоки или услуги през периода на пораждане на предоставените права, ако има такива, в съответствие с параграфи 14 и 15, като изискванията на параграф 15, буква б) относно пазарното условие не важат. Сумата, призната за получените стоки или услуги през периода на пораждане на предоставените права, се базира на броя на опциите за акции, които се очаква да породят права. Образуването преработва тази приблизителна оценка, ако е необходимо, ако последваща информация покаже, че броят на опциите за акции, които се очаква да породят права, се различава от предходните приблизителни оценки. На датата на пораждане на права образуването преработва приблизителната оценка, така че да се равни с броя на капиталовите инструменти, които в крайна сметка са породили права. След датата на пораждане на права образуването сторнира признатата сума за получените стоки или услуги, ако по-късно опциите за акции бъдат загубени или изтекат в края на валидността на опцията за акции.
25. Ако дадено образуване прилага параграф 24, не е необходимо да прилага параграфи 26–29, тъй като всяко изменение на сроковете и условията, при които са предоставени капиталовите инструменти, ще бъде взето предвид при прилагането на метода на вътрешно присъщата стойност, установен в параграф 24. Въпреки това ако образуването разплати предоставяне на капиталови инструменти, към което е бил приложен параграф 24:
- a) ако разплащането се извърши през периода на пораждане на предоставените права, образуването отчита разплащането като ускорение на пораждане на права и следователно незабавно признава сумата, която би била призната в противен случай за получени услуги през остатъка от периода на пораждане на предоставените права;
 - b) всяко плащане, извършено при разплащането, се отчита като обратно закупуване на капиталови инструменти, тоест като намаление на собствения капитал, освен до степента, до която плащането надвишава вътрешно присъщата стойност на капиталовите инструменти, оценени към датата на обратно закупуване. Всяко такова превишение се признава за разход.

Изменения в сроковете и условията, при които са били предоставени капиталовите инструменти, включително обезсилване и разплащане

26. Образованието може да измени условията, при които са били предоставени капиталовите инструменти. Например, то може да намали цената на упражняване на опциите, предоставени на зети лица (тоест промяна в цената на опциите), което повишава справедливата стойност на тези опции. Изискванията на параграфи 27–29 за отчитане на ефектите от измененията се изразяват в контекста на транзакциите с плащане на базата на акции с зетите лица. Въпреки това изискванията трябва да се прилагат също и към транзакции с плащане на базата на акции с лица, различни от зетите лица, които се оценяват чрез препратка към справедливата стойност на предоставените капиталови инструменти. В този случай всяко позоваване на параграфи 27–29 към датата на споразумението за предоставяне ще се отнася към датата, на която образованието добива стоките или контрагентът предоставя услугите.
27. Образованието признава като минимум получените услуги, оценени по справедлива стойност на предоставените капиталови инструменти към датата на споразумението за предоставяне, освен когато тези капиталови инструменти не пораждат права, тъй като не отговарят на условие за поражение на права (различно от пазарно условие), поставено към датата на споразумението за предоставяне. Това се прилага независимо от всякакви изменения на сроковете и условията, при които са били предоставени капиталовите инструменти, или обезсилването или разплащането на това предоставяне на капиталови инструменти. Освен това образованието признава ефектите от измененията, които повишават общата справедлива стойност на договорената схема за плащане на базата на акции или по друг начин носят полза на зетото лице. Насоки за прилагането на настоящото изискване са предоставени в приложение Б.
28. Ако дадено образование обезсили или разплати предоставяне на капиталови инструменти през периода на поражение на предоставените права (различно от предоставяне, обезсилено чрез загуба, когато не са изпълнени условията за поражение на права):
- образованието отчита обезсилването или разплащането като ускорено поражение на права и следователно незабавно признава сумата, която би била призната в противен случай за получени услуги през остатъка от периода на поражение на предоставените права;
 - всяка сума, платена на зето лице при обезсилването или разплащането се отчита като обратно изкупуване на капиталов дял, тоест като приспадане от собствения капитал, освен до степента, до която плащането превишава справедливата стойност на предоставените капиталови инструменти, оценени към датата на обратното изкупуване. Всяко такова превишение се признава за разход;
 - Ако на зетото лице са предоставени нови капиталови инструменти и на датата, на която са предоставени тези нови капиталови инструменти, образованието идентифицира новите предоставени капиталови инструменти като капиталови инструменти, подменящи обезсилени капиталови инструменти, образованието отчита предоставянето на заменящите капиталови инструменти по същия начин, както изменението на първоначалното предоставяне на капиталови инструменти, в съответствие с параграф 27 и насоките от приложение Б. Нарастването в предоставената справедлива стойност представлява разликата между справедливата стойност на заменящите капиталови инструменти и нетната справедлива стойност на обезсилените капиталови инструменти към датата, на която се предоставят заменящите капиталови инструменти. Нетната справедлива стойност на обезсилените капиталови инструменти е тяхната справедлива стойност непосредствено преди обезсилването, намалена със сумата на всяко плащане, извършено на зетото лице при обезсилване на капиталовите инструменти, което се отчита като намаление на собствения капитал в съответствие с буква б) по-горе. Ако образованието не идентифицира нови капиталови инструменти, предоставени като капиталови инструменти, заменящи обезсилените капиталови инструменти, образованието отчита тези нови капиталови инструменти като ново предоставяне на капиталови инструменти.
29. Ако образованието изкупи обратно капиталови инструменти, породили права, плащането, извършено към зетото лице, се отчита като намаление на собствения капитал, освен до степента, до която това плащане надвишава справедливата стойност на обратно закупените капиталови инструменти, оценени към датата на обратно закупуване. Всяко такова превишаване се признава за разход.

ТРАНЗАКЦИИ С ПЛАЩАНЕ НА БАЗАТА НА АКЦИИ, РАЗПЛАЩАНИ В ПАРИЧНИ СРЕДСТВА

30. **За транзакции с плащане на базата на акции, разплащани в парични средства, образованието оценява придобитите стоки или услуги и поетото задължение по справедливата стойност на задължението. Докато задължението не бъде разплатено, образованието трябва да оценява отново справедливата стойност на задължението към всяка отчетна дата и към датата на разплащането му, като всякакви промени в стойността се признават в печалба или загуба за периода.**
31. Например, образование може да предостави на зетите лица права, свързани с повишението на цената на акциите като част от техния пакет на възнаграждение, при което зетите лица имат право на бъдещо парично плащане (а не на капиталови инструменти) на базата на увеличението в цената на акциите на образованието от определено равнище нагоре за определен период от време. Или образованието може да предостави на негите си лица правото да получат бъдещо парично плащане, като им предостави право на акции (включително акции, които ще бъдат емитирани след упражняването на опции за акции), които подлежат на обратно закупуване, било то задължително (например при прекратяване на правоотношенията на наемане), или по избор на зетото лице.

32. Образованието признава получените услуги и задължението да плати за тези услуги заедно с предоставянето на услугите от заетите лица. Например, някои права за възползване от повишението на цената на акциите пораждат права незабавно и следователно заетите лица не са длъжни да достигнат определен стаж, за да имат право на парично плащане. При отсъствие на доказателства за противното образованието приема, че услугите, предоставени от заетите лица в замяна на права за възползване от повишението на цената на акциите, са получени. Така образованието признава незабавно получените услуги и задължението да плати за тях. Ако правата за възползване от повишението на цената на акциите не пораждат права, докато заетите лица не достигнат определен стаж, образованието признава получените услуги и задължението да плати за тях в хода на предоставянето на услуги от заетите лица през този период.
33. Задължението се оценява първоначално и към всяка отчетна дата, докато не бъде разплатено, по справедливата стойност на правата за възползване от повишението на цената на акциите, като се прилага модел за определяне цената на опции, като се взимат предвид сроковете и условията, при които са предоставени правата за възползване от повишението на цената на акциите, и степента, до която заетите лица са предоставяли услуги до момента.

ТРАНЗАКЦИИ С ПЛАЩАНЕ НА БАЗАТА НА АКЦИИ С АЛТЕРНАТИВИ ЗА РАЗПЛАЩАНЕ С ПАРИЧНИ СРЕДСТВА

34. **При транзакции с плащане на базата на акции, при които условията на договорената схема предоставят или на образованието, или на контрагента възможност за избор дали образованието да разплати сделката в парични средства (или други активи) или чрез емитиране на капиталови инструменти, образованието отчита тази сделка или компонентите на сделката като сделка с плащане на базата на акции, разплащана в парични средства ако и до степента, до която образованието е поело задължение да се разплати в парични средства или други активи, или като сделка с плащане на базата на акции, разплащана с капиталови инструменти, ако и до степента, до която не е поето такова задължение.**

Транзакции с плащане на базата на акции, при които условията на договорената схема предоставят на контрагента възможност за избор по отношение на разплащането

35. Ако образованието е дало на контрагента правото на избор дали сделката с плащане на базата на акции да бъде разплатена с парични средства (*) или чрез емитиране на капиталови инструменти, образованието е предоставило съставен финансов инструмент, който включва дългов компонент (тоест правото на контрагента да изиска плащане в парични средства) и капиталов компонент (тоест правото на контрагента да изиска разплащане с капиталови инструменти вместо с парични средства). За транзакции с лица, различни от заети лица, при които справедливата стойност на получените стоки или услуги се оценява директно, образованието оценява капиталовия компонент на съставния финансов инструмент като разлика между справедливата стойност на получените стоки или услуги и справедливата стойност на дълговия компонент към датата, на която са получени стоките или услугите.
36. За други транзакции, включително транзакции със заети лица, образованието оценява справедливата стойност на съставния финансов инструмент към датата на оценяване, взимайки предвид сроковете и условията, при които са предоставени правата върху парични средства или капиталови инструменти.
37. За да приложи параграф 36, образованието първо оценява справедливата стойност на дълговия компонент и след това оценява справедливата стойност на капиталовия компонент, като взема предвид, че контрагентът трябва да се откаже от правото да получи парични средства, за да получи капиталови инструменти. Справедливата стойност на съставния финансов инструмент е сумата от справедливите стойности на двата компонента. Въпреки това транзакциите с плащане на базата на акции, при които контрагентът има възможност да избере начина на разплащане, често са така структурирани, че справедливата стойност на едната алтернатива на разплащане да е същата като на другата. Например, контрагентът може да има възможност за избор дали да получи опции за акции, или за права, свързани с повишената цена на акциите, които се разплащат в парични средства. В такива случаи справедливата стойност на капиталовия компонент е нула и следователно справедливата стойност на съставния финансов инструмент е същата, каквато е справедливата стойност на дълговия компонент. И обратно, ако справедливите стойности на алтернативните начини на разплащане се различават, справедливата стойност на капиталовия компонент обикновено е по-висока от нула, в който случай справедливата стойност на съставния финансов инструмент ще бъде по-висока от справедливата стойност на дълговия компонент.
38. Образованието взема предвид поотделно получените или придобити стоки или услуги по отношение на всеки компонент на съставния финансов инструмент. За дълговия компонент образованието признава придобитите стоки или услуги и задължението да плати за тези стоки или услуги в момента, когато контрагентът доставя стоките или предоставя услугите, в съответствие с изискванията, които важат за транзакции с плащане на базата на акции, разплащани в парични средства (параграфи 30–33). За капиталовия компонент (ако има такъв) образованието признава получените стоки или услуги и увеличение в собствения капитал в момента, когато контрагентът доставя стоките или предоставя услугите, в съответствие с изискванията, които се прилагат за транзакции с плащане на базата на акции, разплащани с капиталови инструменти (параграфи 10–29).

(*) В параграфи 35–43 всички позовавания на паричните средства включват и други активи на образованието.

39. На датата на разплащане образуването трябва да прецени отново задължението до справедлива му стойност. Ако образуването емитира капиталови инструменти при разплащането, вместо да плати в парични средства, задължението се прехвърля директно в собствения капитал като насрещна престация за емитираните капиталови инструменти.
40. Ако при разплащането образуването плати в парични средства, вместо да емитира капиталови инструменти, това плащане се прилага, за да се разплати задължението в пълен размер. Всеки капиталов компонент, признат по-рано, остава в собствения капитал. Като избира да получи парични средства при разплащането, контрагентът се отказва от правото да получи капиталови инструменти. Въпреки това, това изискване не пречи на образуването да признае прехвърляне в рамките на собствения капитал, тоест прехвърляне от един компонент на собствения капитал към друг.

Транзакции с плащане на базата на акции, в които условията на договорената схема предоставят на образуването възможност за избор по отношение на разплащане

41. За сделка с плащане на базата на акции, при която условията на договорената схема предоставят на образуването възможност за избор дали да се разплати в парични средства или като емитира капиталови инструменти, образуването определя дали има настоящо задължение да се разплати в парични средства и отчита сделката с плащане на базата на акции по съответния начин. Образованието има настоящо задължение за разплащане в парични средства, ако изборът на разплащане с капиталови инструменти няма търговско съдържание (например защото образуването има законова забрана да емитира акции) или образуването има практика от миналото или заявена политика на разплащане с парични средства, или по принцип се разплаща в парични средства винаги, когато контрагент поиска парично разплащане.
42. Ако образуването има настоящо задължение за разплащане в парични средства, то отчита сделката в съответствие с изискванията, които важат за трансакции с плащане на базата на акции, разплащани в парични средства, описани в параграфи 30–33.
43. Ако не съществува такова задължение, образуването взема предвид сделката в съответствие с изискванията, които се прилагат за трансакции с плащане на базата на акции, разплащани с капиталови инструменти, описани в параграфи 10–29. При разплащането:
- ако образуването избере да се разплати в парични средства, паричното плащане се отчита като обратно закупуване на капиталово участие, тоест като намаление на собствения капитал, освен в случаите, посочени в буква в) по-долу;
 - ако образуването избере да се разплати, като емитира капиталови инструменти, не се изисква по-нататъшно отчитане (освен прехвърляне от един компонент на собствения капитал в друг, ако е необходимо), освен в случаите, посочени в буква в) по-долу;
 - ако образуването избере алтернативния начин на разплащане с по-високата справедлива стойност, както към датата на разплащане, образуването признава допълнителен разход за горната граница на стойността, която е предоставило, тоест разликата между платените парични средства и справедливата стойност на капиталовия инструмент, който би бил емитиран в противен случай, или разликата между справедливата стойност на емитираните капиталови инструменти и сумата на паричните средства, които биха били платени в противен случай, което от двете е приложимо.

ОПОВЕСТЯВАНИЯ

44. **Образованието оповестява информация, която дава възможност на потребителите на финансовите отчети да разберат естеството и степента на договорните схеми за плащане на базата на акции, съществували през периода.**
45. За да приложи принципа на параграф 44, образуването оповестява най-малко следната информация:
- описание на всеки вид договорена схема за плащане на базата на акции, която е съществувала по което и да е време през периода, включително общите срокове и условия на всяка договорена схема, като изисквания за пораждане на права, максимален срок на предоставените опции и метода на разплащане (например дали в парични средства, или в капиталови инструменти). Образование със сходни по съдържание видове договорени схеми за плащане на базата на акции може да обобщи тази информация, освен ако не е необходимо отделно оповестяване за всяка договорена схема, за да се изпълни принципът от параграф 44;
 - броя и средно претеглените цени на упражняване на опциите за акции за всяка от следните групи опции:
 - неизплатени към началото на периода;
 - предоставени през периода;
 - иззети през периода;

- iv) упражнени през периода;
 - v) изтекли през периода;
 - vi) неизплатени в края на периода;
 - и
 - vii) упражняеми в края на периода;
- в) за опциите за акции, упражнени през периода, средно претеглената цена на акция към датата на упражняване на опцията. Ако опциите са упражнявани редовно през периода, образуването може да оповести средно претеглената цена на акция през периода;
- г) за опциите за акции в обращение към края на периода, обхватът на цените на упражняване и средно претеглен оставаш договорен срок. Ако обхватът на цените на упражняване е широк, опциите в обращение се разделят на обхвати, които имат логичен смисъл с оглед оценяването на броя и момента на възникване на допълнителните акции, които могат да бъдат емитирани и на паричните средства, които могат да бъдат получени при упражняване на тези опции.

46. Образуването е длъжно да оповестява информация, която дава възможност на потребителите на финансови отчети да разберат как е определена справедливата стойност на получените стоки или услуги, или справедливата стойност на предоставените капиталови инструменти през периода.

47. Ако образуването е оценявало справедливата стойност на получените стоки или услуги като насрещна престация за капиталовите инструменти на образуването косвено, чрез позоваване на справедливата стойност на предоставените капиталови инструменти, за да спази принципа на параграф 46, образуването оповестява най-малко следната информация:

- а) за опции за акции, предоставени през периода, средно претеглената справедлива стойност на тези опции към датата на оценяване и информация как е определена тази справедлива стойност, включително:
- i) използвания модел на ценообразуване на опции и входящите данни за този модел, включително средно претеглена цена на акция, цена на упражняване, очаквана променливост, живот на опцията, очаквани дивиденди, безрисков лихвен процент и всякакви други входящи данни за модела, включително използвания метод и направените предположения, за да се включат ефектите от очаквано по-ранно упражняване на опциите;
 - ii) как е определена очакваната променливост, включително обяснение на степента, до която очакваната променливост се базира на историческата променливост;
 - и
 - iii) дали и как всякакви други характеристики на предоставянето на опциите са включени в оценката на справедливата стойност, като например пазарно условие;
- б) за други капиталови инструменти, предоставени през периода (тоест различни от опции за акции), броя и средно претеглената справедлива стойност на тези капиталови инструменти към датата на оценяване и информация как е оценена тази справедлива стойност, включително:
- i) ако справедливата стойност не е оценявана на базата на наблюдавана пазарна цена, как е определена;
 - ii) дали и как очакваните дивиденди са включени в оценката на справедливата стойност;
 - и
 - iii) дали и как всякакви други характеристики на предоставените капиталови инструменти са включени в оценката на справедливата стойност;
- в) за договорености за плащане на базата на акции, които са изменени през периода:
- i) обяснение на тези изменения;

- ii) допълнително предоставената справедлива стойност (в резултат от тези изменения);
 - и
 - iii) информация за това как е оценена допълнително предоставената справедлива стойност в съответствие с изискванията на букви а) и б) по-горе, когато е приложимо.
48. Ако образуването е оценило директно справедливата стойност на получените стоки или услуги през периода, то трябва да оповести как е определена тази справедлива стойност, например дали справедливата стойност е оценявана по пазарни цени за тези стоки и услуги.
49. Ако образуването е отхвърлило презумпцията от параграф 13, то оповестява този факт и дава обяснение защо е отхвърлена презумпцията.
50. **Образуването оповестява информация, която дава възможност на потребителите на финансови отчети да разберат ефекта от трансакциите с плащане на базата на акции върху печалбата или загубата на образуването за периода и върху финансовото му състояние.**
51. За да приложи принципа на параграф 50, образуването оповестява най-малко следната информация:
- а) сумата на разходите, признати за периода, възникващи от трансакциите с плащане на базата на акции, при които получените стоки или услуги не отговарят на изискванията за признаване като активи и следователно са признати незабавно като разход, включително отделно оповестяване на тази част от сумата на разходите, която произтича от трансакции, отчетени като трансакции с плащане на базата на акции, разплащани с капиталови инструменти;
 - б) за пасиви, възникващи от трансакции с плащане на базата на акции:
 - i) общата балансова сума в края на периода;
 - и
 - ii) общата вътрешно присъща стойност към края на периода на пасивите, за които правото на контрагента на парични средства или други активи е породило права преди края на периода (например възникнали права, свързани с повишената цена на акциите).
52. Ако информацията, която настоящият IASB изисква да бъде оповестена, не удовлетворява принципите от параграфи 44, 46 и 50, образуването е длъжно да оповести такава допълнителна информация, каквато е необходима за удовлетворяването им.

ПРЕХОДНИ РАЗПОРЕДБИ

53. За трансакции с плащане на базата на акции, разплащани с капиталови инструменти, образуването е длъжно да прилага настоящия IASB спрямо случаите на предоставяне на акции, опции за акции или други капиталови инструменти, които са предоставени след 7 ноември 2002 г. и все още не са породили права към датата на влизане в сила на настоящия IASB.
54. Образуването се насърчава, но не е задължено, да прилага настоящия IASB към други предоставяния на капиталови инструменти, ако образуването публично е оповестило справедливата стойност на тези капиталови инструменти, определена към датата на оценяване.
55. За всички предоставяния на капиталови инструменти, за които се прилага настоящият IASB, образуването трябва да преработи и представи сравнителната информация и където е приложимо, да коригира началното салдо на неразмразената печалба за най-ранния представен период.
56. За всички предоставяния на капиталови инструменти, за които не е приложен настоящият IASB (например капиталови инструменти, предоставяни на или преди 7 ноември 2002 г.), образуването независимо от това трябва да оповести информацията, изисквана от параграфи 44 и 45.
57. Ако след влизане в сила на настоящия IASB образуването измени сроковете или условията на предоставяне на капиталови инструменти, към които не е приложен настоящият IASB, образуването независимо от това прилага параграфи 26–29, за да отчете тези изменения.

58. За пасиви, произтичащи от трансакции с плащане на базата на акции, съществуващи към датата на влизане в сила на настоящия IASB, образуването прилага настоящия IASB със задна дата. За тези задължения образуването преработва и представя сравнителната информация, включително коригиране на началното салдо на неразпределената печалба за най-ранния представен период, за който е преработена сравнителната информация, с изключение на това, че образуването не е длъжно да преработва сравнителната информация, доколкото сравнителната информация се отнася за период или за дата, предхождащи 7 ноември 2002 г.
59. образуването се насърчава, но не е задължено да прилага със задна дата настоящия IASB към други задължения, произтичащи от трансакции с плащане на базата на акции, например към задължения, които са били разплатени през период, за който е представена сравнителна информация.

ДАТА НА ВЛИЗАНЕ В СИЛА

60. образуването прилага настоящия IASB за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2005 г. Насърчава се по-ранното прилагане. Ако образуването прилага настоящия IASB за период, започващ преди 1 януари 2005 г., то следва да оповести този факт.
-

ПРИЛОЖЕНИЕ А

Дефиниции

Настоящото приложение представлява неразделна част от IASB.

сделка с плащане на базата на акции, разплащана в парични средства	Сделка с плащане на базата на акции , при която образуването придобива стоки или услуги, като поема задължение да прехвърли на доставчика на тези стоки или услуги парични средства или други активи в размер на суми, които са базирани на цената (или стойността) на акциите на образуването или на други капиталови инструменти на образуването.
заети лица и други лица, предоставящи аналогични услуги	Физически лица, които предоставят услуги с личен труд на образуването и или: а) лицата се считат за заети лица за правни или данъчни цели, б) лицата работят за образуването под негово ръководство по същия начин, както лицата, които за правни или данъчни цели се считат за заети лица, или в) предоставяните услуги са аналогични на тези, предоставяни от заетите лица. Например, терминът обхваща целия управленски персонал, тоест лицата, които имат правомощия и отговорности да планират, ръководят и контролират дейностите на образуването, включително директори извън изпълнителното ръководство.
капиталов инструмент	Договор, който осигурява остатъчния дял в активите на дадено образование след приспадането на всички негови пасиви. (*)
предоставен капиталов инструмент	Правото (условно или безусловно) на капиталов инструмент на образуването, предоставено от образуването на друго лице по силата на договорена схема за плащане на базата на акции .
сделка с плащане на базата на акции, разплащана с капиталови инструменти	Сделка с плащане на базата на акции , при която образуването получава стоки или услуги като капиталови инструменти на самото образование (включително акции или опции за акции).
справедлива стойност	Сумата, за която даден актив може да бъде разменен или даден пасив — уреден, или би могъл да се размени предоставен капиталов инструмент в честна сделка между информирани и желаещи страни.
дата за предоставяне на споразумението за	Датата, на която образуването и друго лице (включително заето лице) се споразумяват по договорена схема за плащане на базата на акции , което става, когато образуването и контрагентът споделят разбирането си за сроковете и условията на договорената схема. На датата на споразумението за предоставяне образуването предоставя на контрагента правото на парични средства, други активи или капиталови инструменти на образуването, при условие че са изпълнени определените условия за пораждаване на права , ако има такива. Ако това споразумение е предмет на процедура на одобрение (например от акционерите), датата на споразумението за предоставяне е датата, на която е получено одобрението.
вътрешно присъща стойност	Разликата между справедливата стойност на акциите, които контрагентът има (условно или безусловно) право да запише или които има право да получи, и цената (ако има такава), която контрагентът е (или ще бъде) длъжен да плати за тези акции. Например, опция за акция с цена на упражняване 15 ВЕ по отношение на акция със справедлива стойност в размер на 20 ПЕ има вътрешно присъща стойност в размер на 5 ПЕ. (**)
пазарно условие	Условие, от което зависи цената на упражняване, пораждаването на права или упражняемостта на капиталов инструмент , свързано с пазарната цена на капиталовите инструменти на образуването, като например постигането на определена цена на акция или определен размер на вътрешно присъщата стойност на опция за акции , или постигането на определено целево равнище, базирано на пазарната цена на капиталовите инструменти на образуването по отношение на индекса на пазарните цени на капиталовите инструменти на други предприятия.

(*) „Общите положения“ дефинират пасива като настоящо задължение на образуването, произтичащо от минали събития, чието уреждане се очаква да доведе до изходящ поток от образуването на ресурси, които възплащават икономически ползи (тоест изходящ паричен поток или други активи на образуването).

(**) В настоящото приложение паричните суми са деноминирани в „парични единици“ (ПЕ).

дата на оценяване	Датата, на която се оценява справедливата стойност на предоставените капиталови инструменти за целите на IASB. За трансакции със заети лица и други лица , извършващи аналогични услуги, датата на оценяване е датата на споразумението за предоставяне . За трансакции с лица, различни от заети лица/заети лица (и тези, предоставящи аналогични услуги), датата на оценяване е датата, на която образуването добива стоките или контрагентът предоставя услугите.
клауза за презареждане	Характеристика, която предвижда автоматично предоставяне на допълнителни опции за акции винаги, когато държателят на опция упражни по-рано предоставени му опции, като използва акции на образуването вместо парични средства за удовлетворяване на цената на упражняване.
опция за презареждане	Нова опция на акция , предоставена, когато една акция е използвана за удовлетворяване на цената на упражняване на предишна опция на акция .
договорена схема за плащане на базата на акции	Споразумение между образуването и друго лице (включително заето лице) да встъпят в сделка за плащане на базата на акции , което дава право на другата страна да получи парични средства или други активи на образуването на суми, базирани на цената на акциите на образуването или други капиталови инструменти на образуването, или да получи капиталови инструменти на образуването, при условие че са изпълнени условията за поражение на права , ако са били определени такива.
сделка с плащане на базата на акции	Сделка, при която образуването получава стоки или услуги като насрещна престация за капиталови инструменти на образуването (вкл. акции или опции за акции) или придобива стоки или услуги, като поема задължения към доставчика на тези стоки или услуги за суми, базирани на цената на акциите на образуването или други капиталови инструменти на образуването.
опция за акции	Договор, който за определен период от време дава на притежателя на право, но не го задължава, да запише акции на образуването на твърдо определена или определима цена.
пораждане на права	Възникване на право. По силата на договорена схема за плащане на базата на акции правото на контрагента да получи парични средства, други активи или капиталови инструменти на образуването възниква при удовлетворяване на условия за поражение на права , ако са били определени такива.
условия за поражение на права	Условията, които трябва да бъдат изпълнени, за да възникне за контрагента правото да получи парични средства, други активи или капиталови инструменти на образуването по силата на договорена схема за плащане на базата на акции . Условията за поражение на права включват условия, които изискват другата страна да е достигнала определен трудов стаж, както и условия за резултати, които изискват постигането на определени целеви равнища на изпълнение (като например определено увеличение на печалбата на образуването за определен период от време).
период на поражение на предоставените права	Периодът, през който трябва да са удовлетворени всички определени условия за поражение на права по договорена схема за плащане на базата на акции.

ПРИЛОЖЕНИЕ Б

Насоки за прилагане

Настоящото приложение представлява неразделна част от МСФО.

Определяне на справедливата стойност на предоставените капиталови инструменти

Б1 Параграфи Б2–Б41 от настоящото приложение съдържат по-нататъшни насоки за оценяването на справедливата стойност на предоставени акции и опции за акции, като поставя акцента върху конкретните срокове и условия, които са общи характеристики на предоставянето на акции и опции за акции назаети лица. Следователно то не е изчерпателно. Освен това тъй като въпросите на оценяването, които се разглеждат по-долу, се отнасят преди всичко за акции и опции за акции, предоставяни на заети лица, приема се, че справедливата стойност на акциите или опциите за акции се оценява към датата на споразумението за предоставяне. Въпреки това много от въпросите на оценяването, разглеждани по-долу (например определяне на очакваната променливост) важат и в контекста на приблизителната оценка на справедливата стойност на акции и опции за акции, предоставяни на лица, различни от заетите лица, към датата, на която образуването добива стоката или контрагентът извършва услугата.

Акции

Б2 За акции, предоставени на заети лица, справедливата стойност на акциите се оценява по пазарни цени на акциите на образуването (или приблизително оценена пазарна цена, ако акциите на образуването не се търгуват публично), коригирани, за да вземат предвид сроковете и условията, при които са предоставени акциите (с изключение на условия за поражение на права, които се изключват от оценката на справедливата стойност в съответствие с параграфи 19–21).

Б3 Например, ако зетото лице няма право да получава дивиденди през периода на поражение на предоставените права, този фактор трябва да бъде взет предвид, когато се прави приблизителна оценка на справедливата стойност на предоставените акции. Подобно, ако акциите са предмет на ограничения за прехвърляне след датата на поражение на права, този фактор трябва да се вземе предвид, но само до степента, до която ограниченията след поражение на права засягат цената, която информиран и желаещ участник на пазара би платил за тази акция. Например, ако акциите се търгуват активно на дълбок и ликвиден пазар, ограниченията за прехвърляне след поражение на права могат да имат много малък или никакъв ефект върху цената, която информиран и желаещ участник на пазара би платил за тези акции. Ограниченията за прехвърляне или други ограничения, които съществуват през периода на поражение на предоставените права не се взимат предвид, когато се прави приблизителна оценка на справедливата стойност на предоставените акции, тъй като тези ограничения произтичат от наличието на условия за поражение на права, които се отчитат в съответствие с параграфи 19–21.

Опции за акции

Б4 За опции за акции, предоставени на заети лица, в много случаи пазарни цени не могат да бъдат на разположение, тъй като предоставените опции са предмет на срокове и условия, които не важат за търгуваните опции. Ако не съществуват търгувани опции с аналогични срокове и условия, справедливата стойност на предоставените опции се оценява чрез прилагането на модел за ценообразуване на опции.

Б5 Образуването взема предвид фактори, които информирани и желаещи участници на пазара биха взели предвид при избор на модела на ценообразуване на опции, който да приложат. Например, много опции на заети лица са с дълъг живот, обикновено са с възможност за упражняване през периода между датата на поражение на права и края на живота на опцията, и обикновено се упражняват рано. Тези фактори следва да се взимат предвид, когато се прави приблизителна оценка на справедливата стойност на опциите към датата на споразумението за предоставяне. За много предприятия това може да изключи възможността за използване на формулата Black–Scholes–Merton, която не позволява възможност за упражняване преди края на живота на опцията и може да не отразява адекватно ефектите от очакваното ранно упражняване. Тя не позволява и възможност очакваната променливост и други входящи данни в модела да варират през живота на опцията. Въпреки това за опции с относително кратък договорен срок или за опции, които трябва да бъдат упражнени в рамките на кратък период след датата на поражение на права, горепосочените фактори може да не са приложими. В тези случаи формулата Black–Scholes–Merton може да даде стойност, която по същество е същата като на един по-гъвкав модел на ценообразуване на опции.

Б6 Всички модели за ценообразуване на опции взимат предвид като минимум следните фактори:

- а) цената на упражняване на опцията;
- б) живота на опцията;

- в) текущата цена на стоящите в основата акции;
 - г) очакваната променливост на цената на акцията;
 - д) дивидентите, очаквани от акцията (ако е подходящо);
 - и
 - е) безрисковия лихвен процент за периода на живот на опцията.
- Б7 Други фактори, които информирани и желаещи участници на пазара биха взели под внимание при определяне на цената също трябва да бъдат взети предвид (с изключение на условията за пораждане на права и клаузите за презареждане, които се изключват от оценката на справедливата стойност съгласно параграфи 19–22).
- Б8 Например, опция за акции, предоставена назаето лице, обикновено не може да бъде упражнена през определени периоди (напр. през периода на пораждане на права през периоди, посочени от регулаторните органи за ценните книжа). Този фактор се взема предвид, ако прилаганият модел на ценообразуване на опции в противен случай би приел, че опцията би могла да бъде упражнена по всяко време от живота ѝ. Ако едно образувание, обаче, използва модел на ценообразуване на опции, който оценява опции, които могат да бъдат упражнени само в края на живота си, не се изисква корекция за невъзможността те да бъдат упражнени през периода на пораждане на предоставените права (или други периоди през живота на опцията), тъй като моделът приема, че опциите не могат да бъдат упражнявани през тези периоди.
- Б9 По аналогичен начин, друг фактор, често срещан при опциите за акции на заети лица, е възможността за ранно упражняване на опцията, например тъй като опцията не е свободно прехвърлима или защото при прекратяване на трудовото правоотношение заетото лице трябва да упражни всички опции с породени права. Последствията от очакваното ранно упражняване трябва да се взимат предвид, както е посочено в параграфи Б16–Б21.
- Б10 Фактори, които информиран и желаещ участник на пазара не би взел предвид при определяне цената на опцията за акции (или друг капиталов инструмент) не се взимат предвид при определянето на приблизителната оценка на справедливата стойност на предоставените опции за акции (или други капиталови инструменти). Например, за опции за акции, предоставени на заето лице, факторите, които влияят на стойността на опцията само от гледна точка на отделното заето лице, не са съществени за приблизителната оценка на цената, която би била определена от информиран и желаещ участник на пазара.

Входящи данни в модела за ценообразуване на опции

- Б11 При приблизителната оценка на очакваната променливост и дивидентите от стоящите в основата акции, целта е да се стигне най-близко до очакванията, които биха били отразени в една текуща пазарна или договорена разменна цена на опцията. По аналогичен начин, когато се оценяват ефектите от ранно упражняване на опции за акции на заетите лица, целта е да се постигне приближаване до очакванията, които би имало външно лице с достъп до подробна информация за поведението на заетото лице по отношение упражняването на опции, въз основа на информация, налична към датата на споразумението за предоставяне.
- Б12 Често е вероятно да има диапазон от приемливи очаквания за бъдещата променливост, дивиденти и поведение на упражняване. Ако това е така, трябва да се изчисли очаквана стойност чрез претегляне на всяка сума в рамките на диапазона по вероятността от осъществяването ѝ.
- Б13 В общия случай бъдещите очаквания се основават на минал опит, като се модифицират, ако има приемливо очакване бъдещето да се различава от миналото. При някои обстоятелства установими фактори може да посочат, че некоригираният исторически опит е относително слабо средство за предсказване на бъдещи събития. Например, ако образувание с две коренно различни дейности се освободи от едната, която е била значително по-малко рисковата от другата, историческата променливост може да не е най-добрата информация, на която да базираме разумни очаквания за бъдещето.
- Б14 При други обстоятелства може да не е налична историческа информация. Например, новорегистрирано на борсата образувание има много малко или да няма никакви исторически данни за променливостта на цената на акциите си. Нерегистрираните и новорегистрираните на борсата предприятия са разгледани подробно по-долу.
- Б15 Като цяло дадено образувание следва не просто да базира приблизителните си оценки на променливостта, поведението на упражняване и дивидентите върху историческа информация, без да вземе предвид степента, до която се очаква миналият опит приемливо да предсказва както ще се случи в бъдеще.

Очаквано ранно упражняване

- Б16 Заетите лица често упражняват опциите за акции по-рано поради редица причини. Например, опциите за акции на заето лице обикновено не подлежат на прехвърляне. Това често води до по-ранното упражняване от страна на заетите лица на техните опции за акции, тъй като това е единственият начин за заетите лица да ликвидират своите позиции. Също така, заети лица, които прекратят трудовите си правоотношения, обикновено са задължени да упражнят всички породили права опции в кратък период от време, в противен случай опциите за акции се губят. Този фактор също води до ранно упражняване на опции за акции на заети лица. Други фактори, водещи до ранно упражняване на опции, са избягване на риск и отсъствие на диверсификация на богатството.
- Б17 Начинът, по който се взимат предвид ефектите от ранно упражняване, зависи от вида на прилагания модел на ценообразуване на опции. Например, очакваното ранно упражняване на опции може да се вземе предвид, като за входяща данна в модела за ценообразуване на опции (напр. формулата Black–Scholes–Merton) се използва приблизителна оценка на очаквания живот на опцията (който за опция за акции на заето лице представлява периода от датата на споразумението за предоставяне до датата, на която се очаква да бъде упражнена опцията). Като алтернатива, очакваното ранно упражняване може да се моделира като биномен или друг аналогичен модел на ценообразуване на опции, който използва като входяща данна определения в договора срок на живот.
- Б18 Факторите, които се взимат предвид при приблизителната оценка на ранно упражняване, включват:
- а) продължителността на периода на пораждаване на предоставените права, тъй като опцията за акции обикновено не може да бъде упражнена преди края на периода на пораждаване на предоставените права. Следователно определянето на последствията от оценката на очаквано ранно упражняване се базира на предположението, че опциите ще пораждат права. Последствията от условията за пораждаване на права са разгледани в параграфи 19–21;
 - б) средната продължителност на времето, през което сходни опции са оставали неизплатени в миналото;
 - в) цената на стоящите в основата акции. Опитът може да показва, че заетите лица са склонни да упражняват опциите, когато цената на акциите стигне определено равнище над цената на упражняване;
 - г) нивото на заетото лице вътре в организацията. Например, опитът може да показва, че заетите лица на по-високо ниво имат склонност да упражняват опциите си по-късно от заетите лица на по-ниско организационно ниво (разгледано по-долу в параграф Б21);
 - д) очакваната променливост на стоящите в основата акции. Средно погледнато, тенденцията е заетите лица да упражняват опциите на силно променливи акции по-рано, отколкото на акции с ниска променливост.
- Б19 Както е отбелязано в параграф Б17, последствията от ранно упражняване биха могли да се вземат предвид, като се използва приблизителна оценка на очаквания живот на опцията като входящи данни в модела за ценообразуване на опции. Когато се прави приблизителна оценка на очаквания живот на опции за акция, предоставени на група заети лица, образуването може да базира тази оценка на подходящо средно претеглен очакван живот на опциите за цялата група заети лица или на подходящо средно претеглен живот за подгрупи заети лица в рамките на тази група, на базата на по-подробни данни за поведението на заетите лица при упражняване на правата (разгледано по-долу).
- Б20 Разделянето на едно предоставяне на опции на различни групи заети лица с относително хомогенно поведение на упражняване вероятно е важно. Стойността на опцията не е линейна функция на срока на валидност на опцията; при удължаването на срока, стойността се повишава с намаляващо темпо. Например, при равни всички други предположения, макар че двегодишна опция струва повече от едногодишна опция, тя не струва два пъти повече. Това означава, че изчисляването на приблизително оценена стойност на опция на базата на един единствен средно претеглен срок на живот, който включва широко различаващи се отделни животи, ще надцени общата справедлива стойност на предоставените опции за акции. Разделянето на предоставените опции на няколко групи, всяка от които има относително тесен диапазон от срокове на живот, включени в нейния средно претеглен живот, намалява това надценяване.
- Б21 Подобни разсъждения важат и когато се използва биномен или друг аналогичен модел. Например, опитът на едно образуване, което предоставя опции на всички равнища заети лица, може да показва, че тенденцията при висшия управленски персонал е да държи по-дълго опциите си в сравнение с заетите лица на средно ниво, както и че наетите лица на по-ниско ниво имат склонност да упражняват своите опции по-рано от всяка друга група. Освен това, заети лица, които биват насърчавани или задължавани да държат минимален размер от капиталовите инструменти на своя работодател, включително опции, може нормално да упражняват опциите си по-късно от заети лица, които не са обект на такава разпоредба. В такива ситуации разделянето на опции по групи получатели с относително хомогенно поведение на упражняване ще доведе до по-точна приблизителна оценка на общата справедлива стойност на предоставените опции за акции.

Очаквана променливост

- Б22 Очакваната променливост е мярка за стойността, с която се очаква да се колебае цената през даден период. Оценката на променливостта, използвана в моделите за ценообразуване на опции е годишното стандартно отклонение на непрекъснатото натрупваните сложни норми на възвращаемост на акцията за определен период от време. Променливостта обикновено се представя в годишни изражения, които са съпоставими, независимо от периода време, използван в изчислението, например, ежедневни, ежеседмични или ежемесечни наблюдения на цените.
- Б23 Нормата на възвращаемост (която може да е положителна или отрицателна) на акция за даден период измерва колко е спечелил акционерът от дивиденди и от повишение (или намаление) на цената на акцията.
- Б24 Очакваната променливост на годишна база е обхватът, в рамките на който се очаква да попада приблизително през две трети от времето непрекъснато натрупваната сложна годишна норма на възвращаемост. Например, ако кажем, че акция с непрекъснато натрупвана сложна норма на възвращаемост от 12 процента е с променливост от 30 процента, това означава, че вероятността нормата на възвращаемост на акцията за една година да бъде между – 18 процента (12 % – 30 %) и 42 процента (12 % + 30 %) е приблизително две трети. Ако цената на акцията е 100 ПЕ в началото на годината и не се плащат дивиденди, цената на акцията в края на годината се очаква да бъде между 83,53 ПЕ ($100 \text{ ПЕ} \times e^{-0,18}$) и 152,20 ПЕ ($100 \text{ ПЕ} \times e^{0,42}$) през приблизително две трети от времето.
- Б25 Факторите, които трябва да се взимат предвид при изготвянето на приблизителна оценка на променливостта, включват:
- имплицитната променливост от търгуваните опции за акции на акциите на образуванието или други търгувани инструменти на образуванието, които включват характеристики на опции (като конвертируем дълг), ако има такива;
 - историческата променливост на цената на акциите през последния минал период, който е най-общо съизмерим с очаквания срок на опцията (като се има предвид оставащият договорен живот на опцията и ефектите от очаквано ранно упражняване на опцията);
 - продължителността на времето, през което акциите на образуванието са били търгувани публично. Новорегистрирано на борсата образувание може да има висока историческа променливост в сравнение с аналогични предприятия, които са били регистрирани на борсата по-дълго. По-долу са предоставени допълнителни насоки за новорегистрираните на борсата предприятия;
 - тенденцията на променливостта да се връща към своята средна стойност, т.е. дългосрочното ѝ средно равнище и други фактори, показващи, че очакваната бъдеща променливост може да се различава от променливостта преди това. Например, ако цената на акциите на едно образувание е била извънредно променлива за даден определен период от време поради провалил се опит за поглъщане или основно реструктуриране, този период може да се пренебрегне при изчисляването на историческата средна годишна променливост;
 - подходящи и редовни периоди на наблюдение на цената. Ценовите наблюдения следва да са последователни в различните периоди от време. Например, едно образувание може да използва цената при затваряне на пазара за всяка седмица или най-високата цена за седмицата, но следва да не използва цената при затваряне на пазара за няколко седмици и най-високата цена за други седмици. Освен това, ценовите наблюдения следва да се изразяват в същата валута като цената на упражняване на опциите.

Новорегистрирани предприятия

- Б26 Както бе отбелязано в параграф Б25, дадено образувание следва да разглежда в исторически аспект променливостта на цената на акциите през последния минал период, който най-общо е съизмерим с очаквания срок на опцията. Ако новорегистрирано на борсата образувание не разполага с достатъчно информация за историческа променливост, то все пак следва да изчисли историческата променливост за най-дългия период, за който е налице търговска дейност. То може също да вземе предвид историческата променливост на аналогични предприятия, като следва съпоставими периоди в техния живот. Например, образувание, което е регистрирано на борсата само от една година и предоставя опции със среден очакван живот от пет години, може да разгледа модела на движение и равнището на историческата променливост на предприятия в същия отрасъл за първите шест години, през които акциите на тези предприятия са били търгувани публично.

Нерегистрирани предприятия

- Б27 Дадено нерегистрирано образувание не разполага с историческа информация, която да вземе предвид, когато прави приблизителна оценка на очакваната променливост. Някои фактори, които трябва да се взимат предвид вместо него, са установени по-долу.
- Б28 В някои случаи нерегистрирано образувание, което редовно емитира опции или акции на заети лица (или други лица) може да е създадо вътрешен пазар за своите акции. Когато се оценява очакваната променливост може да се вземе предвид променливостта на тези цени на акциите.

- Б29 Като алтернатива образуването може да вземе предвид историческата или имплицитната променливост на аналогични регистрирани на борсата предприятия, за които е налична информация за цената на акциите или на опциите за акции, които трябва да използва за оценка на очакваната променливост. Това би било подходящо, ако образуването е базирано стойността на своите акции върху цените на акциите на аналогични регистрирани на борсата предприятия.
- Б30 Ако образуването не е базирано своята приблизителна оценка за стойността на своите акции върху цените на акции на аналогични регистрирани предприятия, а вместо това е използвало друга методика на оценяване за определяне стойността на своите акции, образуването може да извлече приблизителна оценка на очакваната променливост, отговаряща на тази методика на оценяване. Например, образуването може да оцени своите акции на база нетни активи или печалби. То може да вземе предвид очакваната променливост на стойностите на нетните активи или печалбите.

Очаквани дивиденди

- Б31 Дали очакваните дивиденди следва да се взимат предвид, когато се оценява справедливата стойност на предоставените акции или опции зависи от това дали контрагентът има право на дивиденди или еквиваленти на дивиденди.
- Б32 Например, ако на заетите лица са предоставени опции и те имат право на дивиденди по стоящите в основата акции или еквиваленти на дивиденди (които могат да бъдат платени в парични средства или да се приложат за намаляване на цената на упражняване) между датата на споразумението за предоставяне и датата на упражняване, предоставените опции следва да се оценяват все едно няма да бъдат плащани дивиденди по стоящите в основата акции, т.е. стойността на входящата данна за очакваните дивиденди следва да бъде нула.
- Б33 По аналогичен начин, когато се прави приблизителна оценка на справедливата стойност на предоставените акции на заети лица към датата на споразумението за предоставяне, не се изисква корекция за очаквани дивиденди, ако заетото лице има право да получи дивидентите, плащани през периода на пораждане на предоставените права.
- Б34 И обратно, ако заетите лица нямат право на дивиденди или еквиваленти на дивиденди през периода на пораждане на предоставените права (или преди упражняването, в случая на опция), оценката към датата на споразумението за предоставянето на права на акции или опции следва да вземе предвид очакваните дивиденди. Това означава, че когато се прави приблизителна оценка на справедливата стойност предоставянето на опции, очакваните дивиденди следва да се включат в приложението на модела за ценообразуване на опции. Когато се прави приблизителна оценка на справедливата стойност на предоставяне на акции, тази оценка трябва да се намали със сегашната стойност на дивидентите, които се очаква да бъдат платени през периода на пораждане на предоставените права.
- Б35 Моделите за ценообразуване на опции по принцип изискват очаквана доходност от дивиденди. Моделите обаче могат да бъдат променени така че да използват сума на очакван дивидент, вместо доходност. Образуването може да използва или своята очаквана доходност, или своите очаквани плащания. Ако образуването използва второто, то трябва да вземе предвид историческия модел на увеличенията на дивидентите. Например, ако политиката на образуването по принцип е била да повишава дивидентите със средно 3 на сто годишно, приблизително оценената стойност на опциите му не би трябвало да приема фиксиран размер на дивидент през целия живот на опцията, освен ако няма доказателства, които да подкрепят това предположение.
- Б36 По принцип предположението за очакваните дивиденди трябва да се базира на публично налична информация. Образуване, което не плаща дивиденди и не планира да изплаща такива, трябва да приеме очаквана доходност от дивиденди равна на нула. Ново образуване обаче, което няма история на изплащане на дивиденди, може да очаква да започне изплащане на дивиденди през очаквания живот на опциите за акции на своите заети лица. Тези предприятия могат да използват средната стойност от минала доходност от дивиденди (нула) и средната доходност от дивиденди от подходяща сравнима група предприятия.

Безрисков лихвен процент

- Б37 Обикновено безрисковият лихвен процент представлява имплицитната доходност към момента, която се получава по емисии на държавни ценни книжа с нулев купон на страната, в чиято валута е изразена цената на упражняване на опциите, с оставаш срок, равен на очаквания срок на опцията, която се оценява (на базата на оставашия договорен живот на опцията и като се вземат предвид ефектите от очаквано ранно упражняване). Може да е необходимо да се използва подходящ заместител, ако не съществуват такива държавни емисии или ако обстоятелствата показват, че възприетата доходност на държавните ценни книжа с нулев купон не е представителна за безрисковия лихвен процент (например в свръх - инфлационни икономии). Подходящ заместител трябва да се използва и когато участниците на пазара обичайно определят безрисковия лихвен процент като използват този заместител, а не имплицитната доходност на държавни ценни книжа с нулев купон, когато оценяват справедливата стойност на опция с живот, равен на очаквания срок на опцията, която се оценява.

Ефекти върху капиталовата структура

- Б38 Обикновено не образуването, а трети лица емитират търгуваните опции за акции. Когато тези опции за акции бъдат упражнени, емитентът доставя акциите на държателя на опции. Тези акции се придобиват, като се вземат от съществуващи акционери. Ето защо упражняването на търгувани опции за акции няма ефект на разреждане на капитала.
- Б39 И обратното, ако опциите за акции са емитирани от образуването, когато тези опции бъдат упражнени, се емитират нови акции (или действително емитирани, или емитирани по същество, ако се използват акции, които по-рано са изкупени обратно и са държани като съкровишни). При положение, че акциите ще бъдат емитирани на цената на упражняване, а не на текущата пазарна цена към датата на упражняване, това действително или потенциално разреждане на капитала може да намали цената на акцията, така че държателят на опция няма да реализира толкова висока печалба при упражняването, както при упражняване на иначе сходна търгувана опция, която не води до разреждане на капитала.
- Б40 Дали това има значителен ефект върху стойността на предоставените опции за акции зависи от най-различни фактори като броя на новите акции, които ще бъдат емитирани при упражняване на опциите, сравнен с броя на вече емитираните акции. Също така, ако пазарът вече очаква да се извърши предоставяне на опции, той може вече да е отчел фактора на потенциалното разреждане на капитала при определяне на цената на акцията към датата на споразумението за предоставяне.
- Б41 Образуването обаче трябва да вземе предвид дали възможният ефект на разреждане на капитала вследствие на бъдещото упражняване на предоставените опции за акции може да повлияе върху тяхната приблизително оценена справедлива стойност към датата на споразумението за предоставяне. Моделите за ценообразуване на опции могат да бъдат модифицирани с цел отразяването на потенциалния ефект на разреждане на капитала.

Изменения в договорните схеми за плащане на базата на акции, уреждани чрез капиталови инструменти

- Б42 Параграф 27 изисква, независимо от всякакви изменения на сроковете и условията, при които са предоставени капиталовите инструменти, или при обезсилване или разплащане на предоставянето на капиталови инструменти, образуването, като минимум, следва да признае получените услуги, оценени по справедлива стойност на предоставените капиталови инструменти към датата на споразумението за предоставяне, освен ако тези капиталови инструменти не поражда права поради неизпълнение на някое условие за пораждаване на права (различно от пазарно условие), което е определено към датата на споразумението за предоставяне. В допълнение образуването следва да признае последиците от измененията, които повишават общата справедлива стойност на договорната схема за плащане на базата на акции или по друг начин са благоприятни за заетото лице.
- Б43 За да приложи изискванията на параграф 27:
- ако изменението увеличава справедливата стойност на предоставените капиталови инструменти (например като намалява цената на упражняване), оценена непосредствено преди и след изменението, образуването включва допълнителната предоставена справедлива стойност в оценката на сумата, призната за услугите, получени като насрещна престация срещу предоставените капиталови инструменти. Допълнителната предоставена справедлива стойност е разликата между справедливата стойност изменения капиталов инструмент и тази на оригиналния капиталов инструмент, и двата оценени към датата на изменението. Ако изменението бъде извършено през периода на пораждаване на предоставените права, допълнителната предоставена справедлива стойност се включва в оценката на сумата, призната за получените услуги през периода от датата на изменението до датата, на която капиталовите инструменти поражда права, в допълнение към сумата, базирана на справедливата стойност на оригиналните капиталови инструменти към датата на споразумението за предоставяне, която се признава през оставащата част от първоначалния период на пораждаване на предоставените права. Ако изменението се извърши след датата на пораждаване на права, допълнителната предоставена справедлива стойност се признава незабавно или през периода на пораждаване на предоставените права, ако заетото лице е длъжно да има допълнителен период на стаж, преди да получи безусловно право върху тези модифицирани капиталови инструменти;
 - по аналогичен начин, ако изменението повиши броя на предоставените капиталови инструменти, образуването включва справедливата стойност на допълнително предоставените капиталови инструменти, оценени към датата на изменението, в оценката на сумата, призната за услугите, получени като насрещна престация срещу предоставените капиталови инструменти в съответствие с изисквания на буква а) по-горе. Например, ако изменението се извърши през периода на пораждаване на предоставените права, справедливата стойност на допълнително предоставените капиталови инструменти се включва в оценката на сумата, призната за получените услуги през периода от датата на изменението до датата, на която допълнителните капиталови инструменти поражда права, в допълнение към сумата, базирана на справедливата стойност на първоначално предоставените капиталови инструменти, която се признава през оставащата част от първоначалния период на пораждаване на предоставените права;
 - ако образуването измени условията за пораждаване на права по начин, който носи ползи на заетото лице, например като намали периода на пораждаване на предоставените права или като измени или отмени условие за постигане на определени резултати (различно от пазарно условие, промените в което се отчитат в съответствие с буква а) по-горе), образуването взема предвид изменените условия за пораждаване на права, когато прилага изискванията на параграфи 19–21.

- Б44 Освен това, ако образуването измени условията на предоставените капиталови инструменти по начин, който намалява общата справедлива стойност на договорената схема за плащане на базата на акции, или който по друг начин не е в полза на зетото лице, независимо от това образуването продължава да отчита услугите, получени като насрещна престация срещу предоставените капиталови инструменти, все едно не е настъпвало това изменение (различно от обезсилване на някои или на всички предоставени капиталови инструменти, което се отчита в съответствие с параграф 28). Например:
- а) ако изменението намалява справедливата стойност на предоставените капиталови инструменти, оценени непосредствено преди и след изменението, образуването не взема предвид това намаление на справедливата стойност и продължава да оценява сумата, призната за услугите, получени като насрещна престация срещу капиталовите инструменти, базирана на справедливата стойност на предоставените капиталови инструменти към датата на споразумението за предоставяне;
 - б) ако изменението намалява броя на предоставените капиталови инструменти на работник или служител, това намаление се отчита като обезсилване на тази част от предоставянето в съответствие с изискванията на параграф 28;
 - в) ако образуването измени условията за пораждање на права по начин, който не носи ползи на зетото лице, например като увеличи периода на пораждање на предоставените права или като измени или добави условие за постигане на определени резултати (различно от пазарно условие, промените на което се отчитат в съответствие с буква а) по-горе), образуването не взема предвид изменените условия за пораждање на права, когато прилага изискванията на параграфи 19–21.
-

ПРИЛОЖЕНИЕ В

Изменения към други IASB

Измененията в настоящото приложение влизат в сила за отчетни периоди, започващи на или след 1 януари 2005 г. Ако дадено образувание прилага настоящия IASB за по-ранен период, тези изменения следва да се прилагат за този по-ранен период.

B1 IAS 12 „Данъци върху доходите“ се изменя, както следва:

В параграф 57 позоваването на параграфи от 58 до 68 се променя на 58–68B.

Добавят се нови параграфи 68A–68B и подзаглавие, както следва:

„Текущи и отсрочени данъци, произтичащи от транзакции с плащане на базата на акции

68A. При някои данъчни юрисдикции образуването има право на данъчно облекчение (т.е. сума, която се приспада при определянето на облагаемата печалба), което се отнася за възнаграждения, изплатени чрез акции, опции за акции или други капиталови инструменти на образуването. Размерът на това данъчно облекчение може да се различава от съответния натрупан разход за възнаграждения и може да възникне в по-късен отчетен период. Например в някои юрисдикции образуването може да признае разход за потребяването на услугите на заети лица, получени като насрещна престация срещу предоставени опции за акции в съответствие с IASB 2 „Плащане на базата на акции“ и да няма право на данъчно облекчение, докато не бъдат упражнени опциите за акции, като оценяването на размера на данъчното облекчение се основава на цената на акциите на образуването към датата на упражняване.

68B. Както и при разходите за изследователска дейност, разгледани в параграф 9 и параграф 26, буква б) от настоящия стандарт, разликата между данъчната основа за предоставените от заетите лица услуги до момента (представляваща сумата, която данъчните власти биха разрешили да бъде приспадната в бъдещи периоди) и нулевата балансова стойност, представлява приспадаща се временна разлика, която води до формирането на отсрочен данъчен актив. Ако сумата, която данъчните власти биха позволили да бъде приспадната в бъдещи периоди, не е известна към края на периода, тя следва да бъде приблизително оценена на базата на наличната информация към края на периода. Например, ако сумата, която данъчните власти ще позволят като намаление в бъдещи периоди, зависи от цената на акциите на образуването към бъдеща дата, оценката на временните разлики, подлежащи на приспадане, следва да се основава на цената на акциите на образуването към края на периода.

68B. Както е отбелязано в параграф 68A, сумата на данъчното облекчение (или приблизителната оценка на бъдещо данъчно облекчение, определена в съответствие с параграф 68B) може да се различава от свързания натрупан разход за възнаграждения. Параграф 58 от стандарта изисква текущият и отсрочен данък да следва да се признават като приход или разход и да се включат в печалбата или загубата за периода, освен до степента, до която данъкът възниква от: а) операция или събитие, признавани в същия или различен период директно в собствения капитал, или б) бизнес комбинация, която представлява придобиване. Ако сумата на приспадащото се данъчно облекчение (или приблизителната оценка на бъдещото данъчно облекчение) надхвърля сумата на съответния натрупан разход за възнаграждения, това показва, че данъчното облекчение е свързано не само с разхода за възнаграждения, а и със позиция от собствения капитал. При това положение, превишението на съответния текущ или отсрочен данък следва да се начисли директно в собствения капитал.“

B2 В параграф 6 от IAS 16 „Имущество, заводи и оборудване“, параграф 7 от IAS 38 „Нематериални активи“, и параграф 5 от IAS 40 „Инвестиционни имоти“, както е преработен през 2003 г., дефиницията за „разход“ се изменя, както следва:

„Разход е сумата на паричните средства или паричните еквиваленти, които са платени, или справедливата стойност на друга престация, дадена за придобиване на актив в момента на неговото придобиване или изграждане или, когато е приложимо, сумата, приписана на този актив в момента на първоначалното му признаване в съответствие със специфичните изисквания на други IASB, например IASB 2 „Плащане на базата на акции“.“

В3 МСС 19 „Доходи на заети лица“ се изменя, както е описано по-долу.

Въведение

Параграф 2 се изменя и гласи, както следва:

„2. Стандартът идентифицира четири категории доходи на заети лица:

...

в) ...;

и

г) обезщетения при прекратяване на договора.“

Параграф 11 се заличава.

Стандарт

Параграф 1 се изменя и гласи, както следва:

„1. *Настоящият стандарт се прилага от работодателите при счетоводното отчитане на всички доходи на заетите лица, с изключение на онези, за които е приложим IASB 2 „Плащане на базата на акции“.*“

Параграф 3 се изменя и гласи, както следва:

„3. Доходите на заетите лица, за които е приложим настоящият стандарт, включват тези, предоставяни по силата на: ...“

Параграф 4 се изменя и гласи, както следва:

„4. Доходите на заетите лица включват:

...

в) ...;

и

г) обезщетения при прекратяване на договора.

Тъй като всяка категория, посочена в букви а)–д) по-горе притежава различни характеристики, ...“

В параграф 7:

— дефинициите на „доходи на заети лица под формата на капиталови инструменти“ и „планове за възнаграждение под формата на капиталови инструменти“ се заличават.

— в дефинициите на „краткосрочни доходи на заети лица“, „доходи след напускане“ и „други дългосрочни доходи на заети лица“ позоваванията на доходи на заети лица под формата на капиталови инструменти се заличават.

В параграф 22 последното изречение се заличава.

Параграфи 144—152 се заличават.

B4 В MCC 32 „Финансови инструменти: Оповестяване и представяне“ в параграф 4 се добавя нова буква е):

- „е) **финансови инструменти, договори и задължения по трансакции с плащане на базата на акции, по отношение на които се прилага IASB 2 „Плащания на базата на акции“, с изключение на:**
- i) **договори, които попадат в обхвата на параграфи 8—10 от настоящия стандарт, по отношение на които той се прилага;**
 - ii) **параграфи 33 и 34 от настоящия стандарт, които следва да се прилагат по отношение на скриващи акции закупени, продадени, емитирани или обезсилени във връзка с планове за предоставяне на опции за акции на заети лица, планове за покупка на акции от заети лица и всякакви други договорени схеми за плащане на базата на акции.“**

B5 IAS33 „Доходи на акция“ се изменя, както е описано по-долу:

Добавя се нов параграф 47А, както следва:

- „47А. За опциите за акции и други договорени схеми за плащане на базата на акции, за които се прилага IASB 2 „Плащане на базата на акции“, емисионната цена, посочена в параграф 46, и цената на упражняване, посочена в параграф 47, следва да включват справедливата стойност на всички стоки или услуги, които се очаква да бъдат доставени на образуванието в бъдещ период по силата на опция за акции или друга договорена схема за плащане на базата на акции.“

B6 В IAS 38 „Нематериални активи“ параграф 26 се заличава.

B7 В IAS 39 „Финансови инструменти: Признаване и оценяване“ в параграф 2 се добавя нова буква й), както следва:

- „й) **финансови инструменти, договори и задължения по трансакции с плащане на базата на акции, за които се прилага IASB 2 „Плащания на базата на акции“, с изключение на договори, попадащи в обхвата на параграфи 5—7 от настоящия стандарт, за които той се прилага.“**

B8 IASB1 „Прилагане за първи път на международните стандарти за финансова отчетност“ се изменя, както е описано по-долу.

В параграф 12 позоваването на параграфи 13—25А се променя на 13—25В.

В параграф 13 букви е) и ж) се изменят и се добавя нова буква з), както следва:

- „е) активи и пасиви на дъщерни образувания, асоциирани и съвместни предприятия (параграфи 24 и 25);
- ж) определяне на признати в предишни отчети финансови инструменти (параграф 25А);
- и
- з) трансакции с плащане на базата на акции (параграфи 25Б и 25В).“

Добавят се нови параграфи 25Б и 25В, както следва:

- „25Б. Препоръчва се, но не е задължително, прилагащото за първи път образувание да приложи IASB2 „Плащане на базата на акции“ по отношение на капиталови инструменти, предоставени на или преди 7 ноември 2002 г. Препоръчва се също, но не е задължително, прилагащото за първи път образувание да приложи IASB 2 по отношение на капиталови инструменти, предоставени след 7 ноември 2002 г., които са пораждали права преди по-късната от следните две дати: а) датата на преминаване към IASB и б) 1 януари 2005 г. Въпреки това ако прилагащото за първи път образувание избере да приложи IASB 2 по отношение на такива капиталови инструменти, то може да го направи само при положение че образуванието публично е оповестило справедливата стойност на тези капиталови инструменти, определена на датата на оценяването им, както се изисква от IASB 2. За всички актове на предоставяне на капиталови инструменти, спрямо които не е приложен IASB 2 (напр. капиталови инструменти, предоставени на или преди 7 ноември 2002 г.) прилагащото IASB за първи път образувание е длъжно въпреки това да оповести информацията, изисквана по силата на параграфи 44 и 45 от IASB 2. Ако прилагащото за първи път образувание промени сроковете или условията на предоставянето на капиталови инструменти, по отношение на които не е бил приложен IASB 2, то не е длъжно да прилага параграфи 26—29 от IASB 2, ако промяната е била извършена преди по-късната от следните две дати: а) датата на преминаване към IASB и б) 1 януари 2005 г.

- 25B Препоръчва се, но не е задължително, прилагащото за първи път образуване да приложи IASB 2 по отношение на задължения, възникващи при транзакции с плащане на базата на акции, разплатени преди датата на преминаване към IASB. Препоръчва се, но не е задължително, прилагащото за първи път образуване да приложи IASB 2 по отношение на задължения, които са били разплатени преди 1 януари 2005 г. За задължения, спрямо които се прилага IASB 2, не е задължително прилагащото за първи път образуване да представя преизчислена сравнителна информация, доколкото тя се отнася за период или дата преди 7 ноември 2002 г.“
-